

Art. 12. 1. Organ administracji lub jednostka gospodarki uspołecznionej, których kosztem wykończono lub nadbudowano budynek w zakresie określonym w art. 11, uzyskuje prawo użytkowania wykończonej lub nadbudowanej części budynku na okres amortyzacji poniesionych z tego tytułu kosztów. Rada Ministrów określi zasady ustalania okresu amortyzacji.

2. O uzyskaniu prawa użytkowania i o terminie jego trwania orzeka prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi) — z wyłączeniem drogi sądowej. Prawo to korzysta z rzeczowego zabezpieczenia i pierwszeństwa przed hipotekami niezależnie od ujawnienia go w księdze wieczystej i bez względu na datę ujawnienia. Pozostaje ono w mocy w przypadkach zmiany osoby właściciela, chociażby ujawnienie jeszcze nie nastąpiło.

3. Z chwilą wygaśnięcia użytkowania część nieruchomości objęta tym prawem powinna być zwrócona właścicielowi, wolna od obciążeń z tytułu dokonanej naprawy.

Art. 13. Traci moc art. 1 ust. 5 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny (Dz. U. z 1947 r. Nr 37, poz. 181, z 1948 r. Nr 50, poz. 389) w zakresie unormowanym niniejszym dekretem.

Art. 14. Wykonanie dekretu porucza się Ministrom: Gospodarki Komunalnej, Budownictwa Miast i Osiedli i Finansów oraz innym zainteresowanym ministrom.

Art. 15. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa: M. Rybicki

326

DEKRET

z dnia 10 grudnia 1952 r.

o odstępowaniu przez Państwo nieruchomości nierolniczego na cele mieszkaniowe oraz na cele budownictwa indywidualnych domów jednorodzinnych.

Art. 1. Odstępowanie osobom fizycznym państwowego nieruchomości nierolniczego, pozostającego w zarządzie rad narodowych, na indywidualne potrzeby mieszkaniowe oraz na cele popierania indywidualnego budownictwa mieszkaniowego odbywa się w trybie i na warunkach określonych w niniejszym dekrete.

Art. 2. 1. Przedmiotem odstępowania mogą być położone w miastach i osiedlach o charakterze miejskim:

- 1) jednorodzinne domy mieszkalne z zabudowaniami gospodarczymi i przylegającymi bezpośrednio podwórzami, ogrodami lub sadami, o ile nie stanowią nieodłącznej części składowej gospodarstw rolnych,
- 2) działki ziemi o powierzchni nie przekraczającej 1000 m² przeznaczone na cele indywidualnego budownictwa domów jednorodzinnych i położone na terenach w tym celu wydzielonych.

2. Domem jednorodzinny w rozumieniu ust. 1 pkt 1 jest dom lub samodzielna część domu bliźniaczego, mające nie więcej niż 5 izb mieszkalnych o powierzchni mieszkalnej nie przekraczającej 110 m², a przeznaczone dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych nabywcy i jego bliskich.

3. Do powierzchni mieszkalnej, o której mowa w ust. 2, nie włącza się pomieszczeń pomocniczych (łazienki, ubikacje, przedpokoje, spiżarnie, schowki, korytarze, schody, pomieszczenia bez okien itp.).

Art. 3. 1. Odstępowanie mienia wymienionego w art. 2 ust. 1 pkt 1 następuje w trybie dzierżawy lub w wyjątkowych przypadkach w drodze sprzedaży budynków z jednoczesnym odpłatnym ustanowieniem użytkownika jako prawa wieczystego na gruncie, na którym budynki się znajdują.

2. Odstępowanie mienia wymienionego w art. 2 ust. 1 pkt 2 następuje w trybie ustanowienia odpłatnego użytkownika jako prawa wieczystego z zastrzeżeniem w umowie przeznaczenia działki pod budowę domu jednorodzinny na warunkach ustalonych dla indywidualnego budownictwa mieszkaniowego.

Art. 4. Indywidualne budownictwo mieszkaniowe obejmuje budowę domów jednorodzinnych na zasadach ustalonych przez Prezydium Rządu, które określi formy i zakres pomocy Państwa w tej dziedzinie.

Art. 5. 1. Spośród osób, ubiegających się o odstąpienie mienia wymienionego w art. 2 ust. 1, pierwszeństwo mają w następującej kolejności:

- 1) zdemobilizowani żołnierze, którzy brali udział w walkach o Polskę Ludową po dniu 1 września 1939 r., uczestnicy walk partyzanckich o Polskę Ludową oraz żołnierze służby czynnej,
- 2) funkcjonariusze służby bezpieczeństwa publicznego, którzy w związku ze służbą w obronie demokratycznych zasad ustroju Państwa Polskiego zostali inwalidami,
- 3) wdowy i sieroty po żołnierzach i uczestnikach walk partyzanckich poległych w walkach o Polskę Ludową, jako też wdowy i sieroty po funkcjonariuszach służby bezpieczeństwa publicznego, którzy polegli w związku ze służbą w obronie demokratycznych zasad ustroju Państwa Polskiego, oraz osoby, których jedynymi żywicielami byli wymienieni żołnierze, uczestnicy walk partyzanckich i funkcjonariusze służby bezpieczeństwa publicznego,
- 4) osoby zasłużone w walce o demokratyczny ustrój Państwa Polskiego,
- 5) inwalidzi wojenni, inwalidzi pracy i więźniowie obozów koncentracyjnych,
- 6) przodownicy pracy, racjonalizatorzy produkcji i zaśluzeni pracownicy nauki,
- 7) repatrianci,
- 8) członkowie rodziny żołnierza, odbywającego kadrową służbę wojskową — przy zastosowaniu art. 2 ust. 1 i 3 dekretu z dnia 6 września 1951 r. o szczególnych uprawnieniach i ulgach dla żołnierzy kadrowej służby wojskowej i ich rodzin (Dz. U. Nr 46, pcz. 339).

2. Osoby, które przed wejściem w życie niniejszego dekretu zostały wprowadzone przez władze państwowe lub b. władze samorządu terytorialnego w posiadanie mienia nierolniczego, mają pierwszeństwo przy ubieganiu się o przekazanie im tego mienia bez względu na pierwszeństwo osób wymienionych w ust. 1.

Art. 6. Osoby skazane za przestępstwa przeciw Państwu Ludowemu nie mogą uzyskać mienia w trybie niniejszego dekretu,

Art. 7. Minister Gospodarki Komunalnej w drodze rozporządzenia, wydanego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Rolnictwa, określi szczegółowe zasady, warunki i tryb odstępowania mienia wymienionego w art. 2 ust. 1.

Art. 8. Zasady ustalania ceny sprzedażnej budynków i czynszu za mienie nierolnicze oraz sposobu spłaty należności określi Rada Ministrów.

Art. 9. 1. O odstąpieniu na podstawie niniejszego dekretu mienia nierolniczego orzekają właściwe ze względu na jego położenie prezydium powiatowych rad narodowych (rad narodowych miast stanowiących powiaty), a w m. st. Warszawie i m. Łodzi — prezydium dzielnicowych rad narodowych.

2. Orzeczenie prezydium rady narodowej, od którego nie złożono w terminie odwołania, lub orzeczenie prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Prezydium Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi) wydane na skutek odwołania stanowi podstawę do zawarcia umowy sprzedaży, dzierżawy lub ustanowienia prawa użytkownia.

3. Umowę wymienioną w ust. 2 zawiera prezydium powiatowej, miejskiej lub dzielnicowej rady narodowej. Dla ważności tej umowy wymagana jest forma pisemna.

Art. 10. 1. Mienie odstąpione w trybie niniejszego dekretu w drodze sprzedaży wolne jest od wszelkich długów i ciężarów z wyjątkiem służebności, których utrzymanie w mocy zostanie przy ustaleniu warunków odstąpienia uznane za niezbędne. Sprawa odpowiedzialności Państwa za dotychczasowe nie utrzymane w mocy obciążenia zostanie uregulowana odrębnymi przepisami.

2. Wszelkie wpisy ujawnione w księgach wieczystych, dotyczące długów i ciężarów wskazanych w ust. 1, podlegają wykreśleniu na wniosek nabywcy lub prezydium powiatowej, miejskiej lub dzielnicowej rady narodowej. Dla wykreślenia służebności konieczne jest złożenie urzędowego odpisu orzeczenia (art. 9 ust. 2), stwierdzającego, że dana służebność przy ustalaniu warunków odstąpienia nie została utrzymana w mocy.

Art. 11. Mienie nabyte oraz budynki wzniesione na działkach odstąpionych nie mogą być zbywane bez zgody prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

Art. 12. 1. W przypadku gdy nabywca lub użytkownik na skutek zarządzenia władz utracił możliwość zamieszkania w nabytym lub wzniesionym przez niego domu, a od daty zawarcia umowy nie upłynął czasokres pięcioletni — ma on prawo rozwiązania umowy przez odstąpienie od niej. W razie rozwiązania umowy wpłacona kwota podlega zwrotowi po potrąceniu odpowiednich należności za okres korzystania z nieruchomości. Równowartość nakładów poczynionych przez nabywcę podlega zwrotowi do wysokości wzrostu wartości majątku i z potrąceniem uzyskanych dochodów.

2. Szczegółowe zasady ustalania odszkodowania z tytułu poniesionych nakładów określi w drodze rozporządzenia Minister Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z Ministrem Finansów.

3. Przepis ust. 1 ma zastosowanie do umów sprzedaży zawartych przez właściwe władze przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu, z tym że w razie upływu wymienionego w nim czasokresu nabywca może żądać rozwiązania umowy w terminie sześciu miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego dekretu.

Art. 13. 1. Osoby, które korzystały z państwowego mienia nierolniczego na podstawie przydziału przez władze państwowe lub organy b. samorządu terytorialnego, mogą być zwolnione od obowiązku uiszczenia należności

za korzystanie za czas do wejścia w życie niniejszego dekretu.

2. Minister Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrem Finansów i za zgodą Prezesa Rady Ministrów określi szczegółowo, jakie kategorie osób korzystają z ulgi, przewidzianej w ust. 1.

Art. 14. 1. Na pokrycie ceny nabycia lub czynszu za państwowe mienie nierolnicze przydzielone na podstawie dotychczasowych przepisów albo odstąpione w trybie niniejszego dekretu osobom, które w związku z wojną rozpoczętą w 1939 r. pozostawiły majątek nieruchomy na terenach Rzeczypospolitej Polskiej w jej granicach przedwojennych nie wchodzących w skład obecnego obszaru Państwa, jeżeli osoby te zamieszkiwały na tych terenach przed dniem 1 września 1939 r. — zalicza się wartość pozostawionego za granicą mienia nieruchomego.

2. Wartość pozostawionego za granicą mienia nieruchomego oblicza się według przepisów wydanych na podstawie art. 8 i do kwoty nie wyższej od sumy wskazanej w tych przepisach.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do osób, które na mocy umów międzynarodowych, zawartych przez Państwo Polskie, mają otrzymać ekwiwalent za mienie pozostawione za granicą.

Art. 15. 1. Prezydium wojewódzkich rad narodowych (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi) mogą zawierać umowy sprzedaży lub zamiany tych nieruchomości nierolniczych, stanowiących własność Państwa, co do których przed wejściem w życie niniejszego dekretu zapadły uchwały b. związków samorządu terytorialnego o sprzedaży lub zamianie, a nieruchomości te zostały oddane we władanie nabywców.

2. W przypadku odmowy sprzedaży lub zamiany, roszczenia o zwrot wpłaconych sum i poczynionych nakładów osób, o których mowa w ust. 1, przedawniają się z upływem 6 miesięcy.

3. Minister Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z Ministrem Finansów określi w drodze rozporządzenia zasady ustalania należności i ich spłaty za nieruchomości, o których mowa w ust. 1, a za które cena sprzedaży nie została w całości uiszczona.

Art. 16. 1. Osoby, które posiadają nieruchomości nierolnicze i mają ustalające sprzedaż tych nieruchomości prawomocne orzeczenia b. komisji osadnictwa nierolniczego lub orzeczenia prezydiów rad narodowych, wydane na podstawie dekretu z dnia 6 grudnia 1946 r. o przekazywaniu przez Państwo mienia nierolniczego na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. z 1946 r. Nr 71, poz. 389 i z 1947 r. Nr 66, poz. 410), a do dnia wejścia w życie niniejszego dekretu nie nabyły praw własności posiadanych nieruchomości — stają się z mocy samego prawa właścicielami tych nieruchomości, po uregulowaniu należności na rzecz Państwa w terminach i na zasadach ustalonych w tych orzeczeniach.

2. Prawomocne orzeczenia b. komisji osadnictwa nierolniczego i prezydiów rad narodowych przy równoczesnym zawarciu na ich podstawie umów sprzedaży między osobą zainteresowaną a instytucją kredytową upoważnioną do ich zawierania w imieniu Państwa oraz istnienie faktu posiadania i korzystania z nabytych nieruchomości są równoznaczne z wydaniem zezwolenia na nabycie nieruchomości w pasie granicznym przewidzianym obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawnymi.

Art. 17. Odstąpienie nieruchomości mienia nierolniczego w trybie i na warunkach określonych w niniejszym dekrete, a położonego na obszarze pasa granicznego, może odbywać się po uprzednim uzyskaniu przez nabywcę

zezwoleń prezydium wojewódzkiej rady narodowej, właściwej ze względu na miejsce położenia tego mienia, wydanego na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów szczególnych.

Art. 18. 1. Tracą moc:

- 1) dekret z dnia 6 grudnia 1946 r. o przekazywaniu przez Państwo mienia nierolniczego na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. z 1946 r. Nr 71, poz. 389 i z 1947 r. Nr 66, poz. 410),
- 2) ustawa z dnia 30 stycznia 1948 r. o zbywaniu i dzierżawie oraz o przekazywaniu na własność związków samorządu terytorialnego niektórych kategorii mienia państwowego (Dz. U. Nr 10, poz. 75).

2. Przepisy wymienione w ust. 1 mają jednak zastosowanie do inkasowania i dochodzenia należności przypadających z tytułu ceny sprzedaży lub czynszu dzierżawnego za nieruchomości przekazane w ich trybie.

3. Minister Finansów może w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej zlecić inkaso i dochodzenie powyższych należności innym instytucjom lub organom niż wskazane w art. 26 i 31 dekretu z dnia 6 grudnia 1946 r. o przekazywaniu przez Państwo mienia nierolniczego na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. z 1946 r. Nr 71, poz. 389 i z 1947 r. Nr 66, poz. 410).

Art. 19. Wykonanie dekretu porucza się Ministrowi Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 20. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *M. Rybicki*

327

DEKRET

z dnia 10 grudnia 1952 r.

o wydawaniu Dziennika Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych.

Art. 1. Minister Kolei wydaje w porozumieniu z Ministrami Transportu Drogowego i Lotniczego oraz Żeglugi Dziennik Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych.

Art. 2. W Dzienniku Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych ogłasza się:

- 1) zarządzenia Ministrów: Kolei, Transportu Drogowego i Lotniczego oraz Żeglugi, dotyczące taryf za przewóz osób, bagażu oraz przesyłek ekspresowych i towarowych w komunikacji kolejowej, drogowej, lotniczej, morskiej, przybrzeżnej i wodnej śródlądowej oraz zarządzenia dotyczące taryf za czynności usługowe związane z pobytem statków w portach morskich i taryf za czynności usługowe wykonywane przez przedsiębiorstwa robót ładunkowych;
- 2) inne zarządzenia, decyzje, instrukcje, okólniki i obwieszczenia w sprawach taryfowych i przewozowych komunikacji wymienionych w pkt 1, jeżeli ogłoszenie jest przewidziane w obowiązującym przepisie lub w ogłaszanym akcie.

Art. 3. Akty ogłaszane w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych wchodzi w życie piętnastego dnia po ich ogłoszeniu, jeżeli same nie stanowią inaczej.

Art. 4. 1. Na każdym numerze Dziennika Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych oznacza się dzień jego wydania.

2. Dzień wydania jest dniem prawnego ogłoszenia aktów zamieszczonych w numerze.

Art. 5. Minister Kolei prostuje w drodze obwieszczenia błędy w ogłoszonych tekstach aktów prawnych.

Art. 6. Traci moc dekret z dnia 19 września 1946 r. o wydawaniu Dziennika Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 51, poz. 286).

Art. 7. Wykonanie dekretu porucza się Ministrowi Kolei w porozumieniu z Ministrami Transportu Drogowego i Lotniczego oraz Żeglugi.

Art. 8. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *M. Rybicki*

328

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 9 grudnia 1952 r.

w sprawie odszkodowania z tytułu ograniczeń wprowadzonych na obszarach uznanych za szczególnie ważne dla obrony kraju.

Na podstawie art. 2 ust. 4 dekretu z dnia 6 września 1951 r. o obszarach szczególnie ważnych dla obrony kraju (Dz. U. Nr 46, poz. 341) zarządza się, co następuje:

§ 1. Artykuły powołane w rozporządzeniu bez bliższego określenia oznaczają artykuły dekretu z dnia 6 września 1951 r. o obszarach szczególnie ważnych dla obrony kraju (Dz. U. Nr 46, poz. 341).

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu użyte jest określenie „prezydium rady narodowej”, rozumie się przez to prezydium powiatowej rady narodowej, rady narodowej mia-

sta stanowiącego powiat lub dzielnicowej rady narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi.

§ 3. 1. Odszkodowanie z powodu wprowadzenia wymienionych w art. 1 ograniczeń w prawach własności do nieruchomości lub w innych prawach związanych z nieruchomością obejmuje wynagrodzenie szkody rzeczywistej.

2. Uznaje się, że szkoda rzeczywista następuje w przypadkach: